

Motie betrek de gemeenteraad bij besluiten over zandwinning op landbouwgrond in Oss

De gemeenteraad van Oss, in vergadering bijeen op 17 oktober 2024

Constaterende dat:

- grootschalige zand- of grindwinning vaak resulteert in diepe plassen met weinig toegevoegde waarde;
- grootschalige zand- of grindwinning gedurende meerdere jaren veel overlast kan veroorzaken voor de omgeving in de vorm van vrachtverkeer, geluid, stuifzand, schade aan het landschap en verlies van biodiversiteit;
- grootschalige zand- of grindwinning leidt tot onomkeerbaar verlies van landbouwgrond.

Overwegende dat:

- behoud van goede landbouwgrond belangrijk is;
- het toevoegen van grote waterplassen in het buitengebied geen prioriteit heeft;
- de Lithse Ham en de Geffense Plas ook in de nabije toekomst afdoende voorzien in de behoefte aan grootschalige recreatieplassen;
- een potentiële recreatieplas, namelijk de Kesselse Waard om die reden momenteel wordt verondiept.

Spreekt uit dat:

Niet zand- of grindwinning, maar ecologische principes (zie bijlage) of recreatiebelangen leidend moeten zijn bij een besluit om een vergunning te verlenen voor grootschalige zand- of grindwinning.

Draagt het College op:

Indien een wijziging van het Bestemmingsplan nodig is om grootschalige zand- of grindwinning mogelijk te maken, om dan de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure (UOV) te gebruiken (zie beleidsregels toepassing UOV bij een Buitenplanse Omgevingsactiviteit (BOPA)), tenzij de te vormen waterplas kleiner is dan 2000 m².

Namens de fractie van de SP,

Adrie Geerts

Bijlage. Optimale diepte van plassen vanuit ecologisch oogpunt

De optimale diepte van plassen kan variëren afhankelijk van de specifieke ecologische doelen, maar er zijn wel richtlijnen die bijdragen aan een gezond en duurzaam ecosysteem:

1. Ecologische variatie en biodiversiteit

- **Ondiepe zones (0,5 - 2 meter):** ondiepe gebieden zijn nodig voor de groei van waterplanten, zoals riet en lisdodde, die essentieel zijn als habitat van bepaalde vogels, vissen en amfibieën. Ondiepe zones zijn ook belangrijk voor het paaieren van vissen en als schuilplaats voor jonge visjes.
- **Matig diepe zones (2 - 4 meter):** in matig diepe gebieden kunnen onderwaterplanten zich ontwikkelen. Zij dragen bij aan de zuurstofvoorziening van het water en dienen als voedselbron en schuilplaats voor vissen en andere waterdieren.
- **Diepe zones (4 - 8 meter):** zones van vier tot acht meter diep kunnen bij diepe plassen helpen om thermische stratificatie te voorkomen. En daarmee de kans op zuurstofarmoede in de onderste lagen van diepe plassen te verkleinen.

2. Waterkwaliteit

- **Zuurstofniveau:** ondiepe en matige diepte zones helpen bij de beluchting van het water door wind en golfwerking. Dit is essentieel voor een goed zuurstofniveau.
- **Nutriëntenbeheersing:** diepe zones kunnen helpen bij het opslaan van nutriënten, waardoor algenbloei wordt beperkt. Echter, te diepe plassen leiden tot stagnatie en zuurstofloze condities aan de bodem.

3. Beheer van waterplanten en algen

- **Dieptevariatie:** Een combinatie van ondiepe en diepere zones kan helpen om een balans te vinden tussen de groei van gewenste waterplanten en de beheersing van algen. Ondiepe, stilstaande wateren met veel licht kunnen algenbloei bevorderen, dus een juiste dieptebalans is essentieel.

4. Thermische stratificatie

- **Vermijden van thermische stratificatie:** In diepe plassen komt vaak stratificatie voor waardoor het water in lagen van verschillende temperaturen gescheiden blijft. Dit kan leiden tot zuurstofarmoede in de diepere lagen en ophoping van onverteerde plantenresten en voedingsstoffen op de bodem. Een optimale diepte helpt om deze lagen te mixen en zuurstof door de hele waterkolom te verspreiden.

5. Functionele diepte voor waterplanten en vissen

- **Aquatische vegetatie:** waterplanten gedijen op dieptes tot ongeveer 2 meter. Voor een gezonde vegetatie is het belangrijk om zones te hebben die tussen 0,5 en 2 meter diep zijn.
- **Vispopulaties:** vissoorten hebben verschillende dieptevoorkeuren voor paaieren, foerageren en schuilen. Een variatie in diepte zorgt voor een diverse en stabiele vispopulatie.

Conclusie

De optimale diepte van plassen vanuit ecologisch oogpunt bestaat uit een variatie van ondiepe, matig-diepe en diepe zones, variërend van 0,5 tot 8 meter. Deze dieptevariatie zorgt voor een divers ecosysteem, bevordert een goede waterkwaliteit en voorkomt problemen zoals algenbloei en zuurstofarmoede.